

ATT KÖPA HUND OCH GÖRA EN BRA AFFÄR.

Text och bild: Matti Holmgren, Working Husky Kennel

Superledarhund med mycket intressant stamtavla säljes. Mycket lovande valpar efter våra tävlingshundar säljes. Skall avveckla kenneln så därför tvingas vi att... Omplaceras pga. ändrade familjeförhållanden...

Ni känner säkert igen de vanligaste klyschorna från hundannonserna. Vem ska man då lita på av alla dessa valp och hundförsäljare? Jag ska här försöka ge min syn på ett känsligt ämne där det är lätt att trampa andra på tårna.

Hunden

Det absolut viktigaste är att ni träffar hunden och ser helt objektivt på den. Med objektivt så menar jag att blanda inte ihop känslan för de söta ögonen och att den kröp upp i ditt knä. Bedöm istället objektivt hur han/hon är mot folk? Hur är aveln bakom (stamtavlan) är det hundar du känner eller kan du fråga någon som vet hur de linjerna är? Fråga helst någon som inte har vinning av försäljningen. Ofta kan det finnas genomgående likheter inom en viss avel. Var inte rädd för att ringa någon som känner till hundarna bakom.

Kolla även hur de andra hundarna är på kenneln. Välskötta? Används hundarna till det som du vill använda din hund till? Du ska nämligen främst

köpa hund från de som har samma användningssområde som det du har tänkt dig.

Kolla hur tävlingsresultaten ser ut för just den kenneln? Vilka hundar kör de som ligger i toppen och vart kommer de ifrån? Vad säger andra som köpt hund från samma kennel?

Kenneln

Ett av de absolut bästa sätten att få köpa bra hundar till bra pengar är att bli ärligt bekant med de som har bra hundar. Här kan du få tips och idéer om allt från stamtavlor till arbetsegenskaper.

Ofta så är det många hundförare som inte säljer hundar hur som helst. De är mycket noga med vart hundarna hamnar. Har inte de hundar till salu för

Puppy Mill eller seriös uppfödning? Vi fick fyra kullar på en vecka med totalt 26 valpar sommaren 2009.

tillfället som passar dig så kan de kanske rekommendera någon annan uppfödare. Be dem annars att ha dig i åtanke ifall det i framtiden dyker upp någon hund som skulle passa dina önskemål. En seriös kennel ser till dina önskemål och inte till möjligheten att få sälja en hund.

Problemhundar

Ibland säljs/omplaceras hundar för att de slåss, stressar, tuggar sönder hundkojor, skriker, tuggar selar osv. Dessa hundar säljs alltså inte pga. att de är dåliga arbetshundar. Ganska ofta får man dessa hundar gratis eller för en symbolisk summa.

Även om hunden är stressad, konstigt beteende osv. så kan det vara en missförstådd hund. En hund som behöver arbete, mer tid, mental stimulans, regler osv. Här har jag gjort riktiga fynd. Hundar som med en arbetsinsats har blivit riktiga kanonhundar. Men jag har också fått avliva någon som har varit aggressiv mot de andra hundarna eller haft annat oacceptabelt beteende. Tar du en problemhund så var beredd på hårt arbete men du får inte vara rädd för att inse när det är dags att ge upp. Bedöm då om hunden skall avlivas eller om du tror att någon annan kan lösa problemet. Avliva hellre hunden än att den blir en

missanpassad och olycklig vandringspokal som går från kennel till kennel. Det är tungt men ibland måste man inse att en avlivad hund inte är olycklig.

Superlativ

Hittar du en kennel där ägaren hävdar sig ha de absolut bästa hundarna så är det bäst att dra åt dig öronen. Säljer man superledaren som är i världsklass så kan du fundera över varför de över huvud taget säljer hunden?

De perfekta hundarna finns inte och känner man inte sina hundars svaga sidor så kan man inte heller bedriva en sund avel. Välj då valp/hund från någon annan uppfödare. Men, det kan också vara så att en hundförare behöver pengar, mer plats i hundgården eller att de säljer ut topphundar innan de blir allt för gamla pga. att man har unghundar som skall in på tävlingsspannet. Vad har hunden i fråga verkligen presterat? Har den gått tävlingar eller är den använd tidigare i avel etc.?

Snackar uppfödaren skit om andras kennlar eller att vissa kennlar inte är rasrena, oseriös avel, att andras hundar är defekta och sjuka osv. så är det

Ett väl fungerande arbetsspann i ospårad björkskog som står stilla på kommando utan ankare. Pengar ersätter aldrig bra hundar.

troligast försäljningsknep. Undvik de uppfödare som trampar på andra runtomkring.

Välj från de som med entusiasm berättar om svaga och starka sidor hos sina hundar. Välj från de kennlarna som kan prata gott om olika blodslinjer, uppfödare, hundkörare osv. Då vet du att de ser till dina behov och inte bara efter dina pengar. Du vet också att dessa uppfödare inte är insnöade i sin egen kennel utan att de ser sig omkring med öppna ögon och avlar på vad de anser är de bästa hundarna.

Puppy mills

Valpar är idag värda mycket pengar och en del föder upp valpar enbart för att tjäna pengar. Här höjer jag verkligen ett varningens finger. Dessa valpproducenter kanske utger sig för att vilja rasens bästa och att de avlar endast för att föra aveln framåt och bl.a. bl.a.

Ta reda på fakta om hur många valpar tänker uppfödaren själv behålla, hur många valpar har man fött upp under de senaste åren och hur många stannar egentligen kvar på kenneln? Seriösa uppfödare tar fram kullar och vill utvärdera dem. För att kunna utvärdera en kull kan man inte sälja

större delen av den.

I denna kategori av uppfödare hittar ni såväl de som har en eller ett par hundar likaväl som stora kennlar med 50-talet hundar och tävlingskennlar liksom de som aldrig kör sina hundar. Gemensamt för dem alla är att de ser aveln som en inkomstkälla.

Om en kennel säljer mycket valpar ska ni tänka på att de kanske också ser inkomsten av försäljningen av valparna som en avelsfaktor, som konkurrerar lika stark som kanske arbetshuvud, psyket hos hunden, päls, prestation osv. Vilket följer till att de troligast föder upp lättsålda valpar istället för att föda upp arbets/tävlingshundar.

Kontraktet

En seriös hundförsäljare köper alltid tillbaks hunden om det inte fungerar hos köparen. Detta gäller kanske främst vuxna hundar. Om ni inte får lämna tillbaks hunden efter någon månads provotid ska hunden vara något alldeles extraordinärt för att ni ska köpa den. En seriös säljare bryr sig om hunden och ser till dess bästa!

Trivs inte du med hunden så är du inte heller bra för hunden. Seriösa säljare vill ta tillbaks hunden för att

Working Husky Pelle. En bra arbetande hund som ligger nära mitt hjärta men inte min bästa.

hitta ett bättre hem till den.

Rimligt är att ni får någon månads provotid (1-3 månader) där ni får hela summan tillbaks om det inte funkar.

Gällande valpar så vill de flesta uppfödare som är seriösa ta tillbaks valpen/unghunden för att se vad som gick fel eller om den har någon defekt. De vill utvärdera valpen/hunden för att se hur kullen blev vilket ger mycket viktig information till den fortsatta aveln.

Första bakslaget

När du väl är hemma med den vuxna hunden kommer kanske första bakslaget.

Det är långt ifrån ovanligt att man ser hopplöst på situationen under de första veckorna. Men ta det lugnt och lägg massor av energi på hunden. Det finns ofta en anledning till att hunden inte går bra från början. Här är några saker som kan påverka:

- Hunden har aldrig gått i snöstorm och där står du mitt i ett rykande inferno med en hund som bara skakar. Ta den i släden och bli absolut inte arg.
- Hunden har aldrig sprungit på hårda spår och blir kanske rädd för pressen att springa snabbt.

- Hunden blir skräckslagen över den nya miljön och vägrar arbeta innan den acklimatiserat sig.
- Hunden matvägrar, dricker inte vatten, klarar inte värmen/kylan och tappar helt enkelt ork/kondition.
- Hunden är inte van vid en manlig/kvinnlig förare.
- Hunden förstår inte ditt kroppsspråk osv. osv.

Ge den nya hunden tid till att acklimatisera sig och lära känna dig.

Andra bakslaget

Om nu hunden arbetade bra då du fick den. Du satte den i spannet direkt och den jobbade precis så som säljaren beskrev hunden. Efter ett par veckor går hunden sämre och sämre. Ledarhunden slutar ta kommandon, hunden slappnar inte av i spannet utan springer och kollar på dig, den tappar ork på längre distanser osv.

Här är det troligen du som är problemet. Något av ditt beteende, skötsel, eller flockdynamiken osv. stämmer inte med vad hunden är van vid. Prata med säljaren och försök förstå vad problemet kan vara. Hittar du felet så kommer troligen hela ditt spann att dra fördel av den kunskapen.

Otroligt bra fjällhundar säljes. Många långa fjällturer och tävlingsmeriter bakom sig... Vad säger lovorden egentligen?

Reklamationen

Om du får en hund som vill springa men inte kan hålla draglinan sträckt. Då har någon skickat på dig en hund som helt enkelt är för långsam och inte kan hålla tempot i ditt spann. Det kan även bero på att hunden är otränad men då brukar den i alla fall hänga med från starten och mattas av under turens gång. Om du ärligt beskrev behovet av den hund som du behövde så borde säljaren varit klok nog att plocka fram en hund som motsvarade dina önskemål, eller tackat nej till affären.

Har du fått en aggressiv hund eller en som skriker hela nätterna så lämna tillbaks den ganska omgående innan dina andra hundar har blivit aggressiva eller innan dina grannar blir sura. Hittar du inte klicket som får det att fungera för hunden och dig så reklamera den så snabbt som möjligt innan du förstör hunden som kanske är bra hos en annan förare. Det är ingen skam i att det inte fungerar mellan just dig och hunden. Många av världens problem har uppkommit just för att människor med allt för olika personlighet har försökt arbeta ihop.

Summering

Att köpa hund är alltid fyllt av spänning och förväntningar. Är denna nya hund det som får mitt spann att lyfta? Är detta hunden som jag behöver i min avel? Alla hundar är individer liksom vi människor. Det klickar inte alltid, och det som kan vara bra för mig är kanske inte alls bra för dig. Samma sak med åsikter. Att köpa en hund är inte lätt och denna text är inget facit. Använd även ditt sunda förnuft och magkänslan.

...och till er uppfödare/hundsäljare som blivit irriterade av denna text.

Hade ni en öm tå som jag trampade på? Blev du irriterad på mig just för att du faktiskt lurat någon att köpa en hund av dig någon gång? Att du använt dig av ful marknadsföringstaktik för att bli av med dina valpar eller problemhundar? Att du har varit mer mån om pengarna än hunden och dess nya ägare? Jag känner mig mycket nöjd om jag har irriterat några oseriösa hundförsäljare och jag hoppas att någon hundköpare har fått hjälp av denna artikel.

Väl mött i skogen och på fjället!
Matti Holmgren/ www.mattisblogg.se